

Asiasi ajaja

Eduskunnan ympäristövaliokunta

Asia: HE 135/2025 vp

Anne Viita

toiminnanjohtaja

Vuokralaiset ry

- Valtakunnallinen vuokralaisten ja asumisoikeusasukkaiden edunvalvontajärjestö

Resurssit:

- 1 päätoiminen työntekijä (osa-aikaisesti lomautettuna 31.12.2025 asti, työpanos 2 päivää/viikko)
- 3 osa-aikaista lakineuvojaa (2 päivää/viikko, 5,5 h/päivä)

Valtion asuntorahaston lakkauttamisen vaikutukset:

Asuntorahaston lakkauttaminen tarkoittaa luopumista pitkäaikaisesta ja vakaasta **rahoitusmekanismista**. Jatkossa rahoitus olisi vuosittain poliittisten ja taloudellisten paineiden alainen, mikä heikentää pitkäjänteistä ja ennakoitavaa asuntopolitiikkaa.

Tukien ja lainavaltuuksien supistuminen:

Korkotukilainavaltuudet pienenevät merkittävästi, mikä vähentää valtion tukemaa asuntotuotantoa.

Uusien ARA-asuntojen määrä voi jäädä alle puoleen aiemmasta, mikä vaikuttaa erityisesti pienituloisiin, eläkeläisiin ja opiskelijoihin.

-

Takausmaksujen käyttöönoton vaikutukset 1/2:

Takausmaksujen käyttöönotto nostaa asuntotuotannon kustannuksia, jotka siirtyvät vuokriin ja käyttövastikkeisiin. Tämä on erityisen haastavaa pienituloisille kotitalouksille, ja muut uudistukset lisäävät asumisen kustannuspaineita entisestään.

Takausmaksujen käyttöönoton vaikutukset 2/2:

Takausmaksut tuovat valtiolle tuloja, mutta asumiskustannusten nousu voi kasvattaa tukimenoja ja heikentää julkisen talouden pitkän aikavälin kestävyyttä.

Lisäksi asuntopolitiikan rahoituksen ennakoitavuus ja vaikuttavuus voivat heikentyä, mikä lisää riskejä valtiontaloudelle tulevaisuudessa.

Yhteiskunnalliset ja taloudelliset vaikutukset:

Kohtuuhintaisen asumisen turvaaminen on myös talous- ja työvoimapoliittinen välttämättömyys.

Asuntokustannusten nousu vaikeuttaa työvoiman liikkuvuutta, lisää kotitalouksien velkaantumista ja kasvattaa julkisen talouden paineita.

Segregaation riski kasvaa erityisesti kasvukeskuksissa.

:

Perusoikeusvaikutukset:

Eduskunnan apulaisoikeusasiamies Maija Sakslin pitää valtion asuntorahaston lakkauttamista ongelmallisena perusoikeuksien näkökulmasta.

Muutokset voivat vaarantaa perustuslain takaamien oikeuksien toteutumisen erityisesti heikommassa asemassa olevien vuokralaisten Kohdalla -> **Selvitettävä!**

:

Johtopäätökset ja esitykset:

Asuntorahasto tulisi säilyttää omana rahoitusvälineenään ja takausmaksuista tulisi luopua.

Valtion asuntopolitiikan tulee suojella ja edistää asumisen perustarvetta ja oikeutta, erityisesti heikommassa asemassa olevien vuokralaisten osalta.

Ehdotetut muutokset vaarantavat kohtuuhintaisen asumisen saatavuuden Suomessa.